

Innowacja Pedagogiczna

Przedszkole Nr 113 Przedszkole w Tęczowym Kręgu

„Tęczowe pokolenie”

Opis innowacji pedagogicznej:

Autor innowacji : **mgr Arleta Kacperska**

Rodzaj innowacji : **Innowacja metodyczno – organizacyjna.**

Zakres innowacji : **Innowacja obejmować będzie wszystkie grupy wiekowe dzieci przez kolejne lata edukacji w przedszkolu, aż do zakończenia innowacji a także ich rodziców, dziadków, babcie i osoby z instytucji lokalnych .**

Miejsce realizacji : **Przedszkole nr 113 „Przedszkole w Tęczowym Kręgu” w Warszawie**

Czas realizacji : **od 1 stycznia 2016r do 1 stycznia 2018r**

Koszty i źródła realizacji: **Innowacja nie wymaga przyznania przedszkolu dodatkowych środków budżetowych**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002r. Nr 56, poz. 506 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 ze zm.)

SPIS TREŚCI

Wstęp

- I. Podłoże i idea wiodąca innowacji
- II. Rodzaj i zakres innowacji
- III. Cele innowacji
- IV. Treści programowe
- V. Przewidywane osiągnięcia
- VI. Procedury osiągania celów
- VII. Ewaluacja
- VIII. Bibliografia
- IX. Załączniki

WSTĘP

Życie ludzkie dzieli się na kilka etapów: dzieciństwo, dorastanie, następnie wczesna, środkowa i późna dorosłość. Każdy etap sprawia, iż zmagamy się z odmiennymi problemami, Każde pokolenie, dorastając w innych czasach ma inną wizję świata, inne plany, inne marzenia, opanowuje inne umiejętności potrzebne do funkcjonowania w tym świecie.

Przedszkole to miejsce gdzie towarzyszy atmosfera zabawy, radosnego współdziałania rozwoju zainteresowań, wrażliwości i wyobraźni dzieci. Uczy się chodzić, mówić, nawiązywać kontakty społeczne, poszerza się jego wiedza o świecie, kształtuje się obraz własnej osoby. Jednocześnie jednak doświadcza wielu problemów i kłopotów. Wówczas jego głównymi pocieszycielami i powiernikami najskrytszych tajemnic często stają się dziadkowie. To oni odbierają je z przedszkola kiedy rodzice ciężko i długo pracują, to często u nich spędzają wolne chwile. W żadnym okresie życia nie moglibyśmy zaspokajać swych potrzeb bez osób nam bliskich. Dziadkowie bez wnuków, dzieci bez dziadków, czy też dzieci bez rodziców. Właśnie dzięki takim więziom stajemy się tak naprawdę ludźmi o najwyższych wartościach.

Częściej jednak dzieje się tak w sytuacjach prywatnych takich jak dom rodzinny aniżeli instytucji publicznych. Dlatego ważna jest aktywność placówek oświatowych w współpracy z instytucjami publicznymi tj. Dom Opieki czy też Dom Spokojnej Starości.

I. PODŁOŻE I IDEA WIODĄCA INNOWACJI

Inspiracją do stworzenia innowacji było kilka czynników:

Jednym z nich była moja obserwacja relacji pomiędzy wychowankami przedszkola a ich dziadkami. Mianowicie, podczas codziennej opieki, polegającej na przyprowadzaniu i odbieraniu z przedszkola a nawet ciągłym przebywaniu wnuków u dziadków widoczna była niezwykła więź, poczucie miłości i przywiązania wnuka do dziadków. Poczucia bezpieczeństwa, które w wieku przedszkolnym ma niezwykle znaczenie dla prawidłowego rozwoju.

Z kolei dziadkowie opiekujący się wnukami mają poczucie, iż są źródłem miłości, zrozumienia, wiedzy, źródłem mądrości i doświadczenia. I babcie i dziadkowie czują, że są potrzebni. Kiedy czasem zastępują rodziców, są towarzyszami zabaw i przewodnikami. To buduje ich zadowolenie, powoduje wzrost poczucia własnej wartości, nadaje sens życiu sens.

Ważne jest też , aby odkryć w dziadku lub babci ciekawą osobę, aby dostrzec drzemiący w nich potencjał. Oczywiście kluczem jest rozmowa, ale i np. znalezienie wspólnych zainteresowań, pasji. Warto spróbować zaprosić dziadka do "swojego świata" .Warto pytać, poznawać, oglądać rodzinne zdjęcia w starych albumach. Okaże się wtedy, że dziadkowie są prawdziwą kopalnią wiedzy. Pozwoli im to poczuć się wartościowo. Wspólne oglądanie zdjęć może być też punktem wyjścia . do odtworzenia drzewa genealogicznego

Uważam , że potencjał międzypokoleniowego uczenia się, w którym uczestniczą małe dzieci, nie jest dostatecznie wykorzystywany. Jestem przekonana że osoby starsze i małe dzieci mogą działać razem, wspólnie się uczyć, lepiej rozumieć i cieszyć się swoją obecnością

Nawiązanie współpracy z osobami żyjącymi samotnie w instytucjach publicznych to kolejny czynnik stworzenia innowacji. Jak wiadomo samotność ludzi jest stanem, w którym nie chce się żyć. Prowadzi do chorób fizycznych i psychosomatycznych. Ludzie starsi umieszczeni w instytucjach publicznych, gdzie otoczeni są jedynie starszymi i schorowanymi osobami, myślą jedynie o nastaniu końca ich życia. A tak naprawdę chcą żyć ale by żyć, potrzebują kontaktu ze światem. Kontaktu z różnymi ludźmi, tymi małymi zwłaszcza. Potrzeba by wnieść w ich życie wiele radości, bez troski i śmiechu małego dziecka. Chcą czuć się potrzebni, dzielić się swoją wiedzą, doświadczeniem i miłością. Dlatego połączenie ludzi samotnych tych małych i tych starszych jest wyzwaniem tej innowacji. Stworzenie więzi emocjonalnej, mimo iż nie ma więzi rodzinnej, pełnienia roli babci, dziadka czy też wnuka mimo niespokrewnionej relacji.

Powyższe czynniki są uzasadnieniem wprowadzenia innowacji projektu.

Celem jest nawiązanie relacji dzieci z osobami starszymi, utworzenie więzi, ale też wzmocnienie istniejących już struktur pokoleniowych. Doświadczenie dobrze spędzonego czasu, stymulowanie kreatywności oraz pozyskiwanie najwyższych wartości zarówno dla młodszych jak i starszych uczestników. Jest to doskonała okazja do zainteresowania dziadków życiem przedszkola, aby poczuli się partnerami. To właśnie oni powinni włączyć się do pomocy w zdobywaniu niezbędnych w życiu rad, pomocy słownej, pocieszenia czy też okazania czułości. Najszczęśliwsze przedszkolaki mają wśród swoich bliskich dziadków. Jednak nie każde dziecko może doświadczyć tej przyjemności, dlatego wychodząc naprzeciw temu problemowi, chcielibyśmy nawiązać współpracę z Dziennym Domem Seniora. Seniorzy mogą stanowić bezcenną pomoc w rozwoju małego dziecka. Przychodząc na każdą uroczystość, dziecięce przedstawienie, rozczulając się nad wypowiedzianymi przez dziecko wierszykami, śpiewaną piosenką czy pokazem tańca.

II. RODZAJ I ZAKRES INNOWACJI

Zgodnie z nowelizacją Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki(Dz.U. z 2002r. nr 56, poz. 506), która weszła w życie 1 września 2011r. , opracowana innowacja ma charakter innowacji organizacyjno – metodycznej.

OPIS, ZAKRES I MIEJSCE INNOWACJI.

Innowacja obejmuje dzieci z wszystkich grup wiekowych, oraz ich dziadków i babcie, a także osoby z instytucji lokalnej. Innowacja będzie trwała od 1 stycznia 2016 do 1 stycznia 2018 roku na terenie Przedszkola Nr 113 w Warszawie, a także poza placówką, (wycieczki, spacer, imprezy, wyjścia do Domu Opieki).

Podczas zebrania, rodzice zostaną zapoznani z założeniami i celami innowacji oraz zostanie wystosowany specjalny list dla wszystkich Seniorów. List ten ma na celu zachęcenie do podjęcia współpracy, zaproszenie do wspólnych różnego rodzaju aktywności.

Seniorzy wypełnią ankietę, w której opiszą swoje oczekiwania względem edukacji przedszkolnej, oraz zadeklarują formy i sposoby swojego uczestnictwa w innowacji.

Innowacyjność metodyczno – organizacyjna polega nie tylko na obecności seniorów we wszelkiego typu zajęciach w przedszkolu, co na ich czynnym udziale w nich. Zakładam, że zajęcia takie odbywać się będą dwa razy w miesiącu oraz podczas wszelkich uroczystości przedszkolnych wynikających z planu pracy.. Ilość seniorów uzależniona jest od potrzeby planowanej sytuacji lub zajęcia. Może to być jeden dziadek do przeczytania bajki podczas leżakowania, lub 2 -3 babcie do pomocy przy ubieraniu maluchów, aż do wszystkich chętnych do uczestnictwa w zajęciach warsztatowych czy uroczystości. Materiał będzie realizowany jako cykl zajęć, wycieczek, spotkań i uroczystości , zgodnie z podstawą programową.

Dzięki takim spotkaniom dojdzie również do możliwości wymiany doświadczeń, wyciągania wniosków z realizacji założeń, co pozwoli na dalsze efektywne planowanie pracy i współpracy oraz możliwości bliższego poznania siebie nawzajem.

Szczegółowy plan działań innowacji ujęty jest w załączniku „Plan współpracy z seniorami” w roku szkolnym 2016, należy jednak pamiętać, że zostanie on wzbogacony i uzupełniony o propozycje uczestniczących babć, dziadków czy też osób z Domu Opieki oraz założenia rocznego planu pracy naszego przedszkola.

Partnerzy projektu

Partnerem przedsięwzięcia jest :

- Towarzystwo Rozwijania aktywności dzieci „Szansa”
- Fundacja Jolanty Kwaśniewskiej „Porozumienie bez Barier”
- Asocjacja Edukacyjno-Terapeutyczna „Edu-Tera”
- Przedszkole nr 150 w Warszawie

CECHY INNOWACJI

Celowość i systematyczność podejmowanych działań

Opracowanie „Planu współpracy z seniorami”

Opracowanie zestawu scenariuszy zajęć, uroczystości, wycieczek i imprez.

Zintegrowanie innowacji z realizacją zadań wynikających z planu pracy dydaktyczno-wychowawczego.

III. CELE INNOWACJI

Program innowacji pedagogicznej zakłada realizację następujących celów kształcenia i wychowania:

Cele ogólne :

- wzmacnianie więzi międzypokoleniowych
- nawiązywanie i podtrzymywanie relacji
- wzmacnianie więzi w społeczności lokalnej
- wspieranie roli osób starszych jako pośredników wiedzy
- rozpoznawanie roli dziadków w życiu małych dzieci
- wzbogacanie procesów uczenia się dzieci i osób starszych

Cele szczegółowe:

- wzbogacanie relacji między seniorami i dziećmi poprzez różne formy zabawy
- zaspakajanie potrzeb dzieci w zakresie: rozwijaniu zainteresowań teatralnych, kulinarnych, plastycznych, ruchowo - muzycznych
- wspieranie kompleksowego rozwoju, doskonalenia u dzieci w sfery werbalnej, ekspresyjnej

- rozwijanie wyobraźni, wrażliwości, empatii poprzez przebywanie dzieci z osobami starszymi
- stwarzanie warunków do rozwijania inteligencji emocjonalnej dziecka, pozytywnego kreowania przez dziecko obrazu swojej osoby, poczucia własnej wartości, współdziałania z innymi przy realizacji określonego zadania
- integrowania więzi rodzinnych poprzez wspólne działania rodzica, dziadków i dziecka w przedszkolu
- wzmacnianie współpracy przedszkola ze środowiskiem rodzinnym i środowiskiem lokalnym

Opisane cele szczegółowe są skorelowane z ogólnymi celami wychowania przedszkolnego określonymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Program zawiera treści z zakresu podstawy programowej, a główny nacisk kładziemy na zagadnienia wchodzące w skład następujących obszarów :

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.
- Dziecko przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych; w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- Wspomaganie rozwoju mowy dzieci. zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym; mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji ; uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach; w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach.
- Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie i swojego otoczenia.
- Dziecko stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć.
- Wychowanie przez sztukę – dziecko widzem i aktorem, wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie; odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami (np. maską).
- Wychowanie przez sztukę – muzyka i śpiew, pląsy i taniec.
- Dziecko śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym śpiewie, w tańcach i muzykowaniu; w skupieniu słucha muzyki, w tym także muzyki poważnej.

- Wychowanie przez sztukę – różne formy plastyczne. dziecko umie wypowiadać w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych;
- Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania. Dziecko słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami;

V. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA

Oczekiwania po zrealizowaniu innowacji dotyczą uświadomienia uczestnikom, różnic w odbiorze współczesnego świata przez różne grupy wiekowe i społeczne.

Realizacja innowacji wpłynie pozytywnie na więzi międzypokoleniowe, uświadomi na odmienne potrzeby, uświadomi jak ważne jest porozumienie między pokoleniami. Pozwoli zrozumieć starszym współczesny świat, a dzieciom ułatwi kontakty z otoczeniem.

Projekt poprzez udział uczestników w różnego rodzaju działaniach animacyjnych, pozwoli zapoznać się z różnorodnymi zainteresowaniami, pasjami, które mogą okazać się zbieżne i niezależne od wieku.

Planowane rezultaty projektu cechują się trwałością, są długofalowe i wpłyną pozytywnie na relacje międzyludzkie oraz wzmocnią więzi międzypokoleniowe. Poprawi się również jakość życia starszego pokolenia i podniesie ich poczucie własnej wartości. Wartością dodaną innowacji będzie dostrzeżenie pozytywnych cech tkwiących w dzieciach. Cennym rezultatem będzie również uświadomienie uczestnikom jak istotne są wszelkie inicjatywy lokalne, mające na celu poprawę sytuacji życiowej.

Dziecko:

- Wzmocni relacje z dziadkami
- Nawiąże pozytywne relacje z osobami starszymi
- Będzie rozumiało i starało się okazywać szacunek wobec osób starszych
- Będzie pozyskiwać wiedzę i dobre rady dziadków
- Będzie uczestniczyło w uroczystościach przedszkolnych, imprezach i wycieczkach wraz z osobami starszymi i pełniło rolę gospodarza
- Będzie odczuwało radość i satysfakcję z pełnienia roli opiekuna osób starszych

Nauczyciel:

- Pozna najbliższe środowisko swoich podopiecznych, co pozwoli na lepsze zrozumienie i poznanie dzieci.
- Nawiąże bliską współpracę z dziadkami dzieci i pozna ich oczekiwania.
- Nawiąże bliską współpracę z osobami starszymi z placówek lokalnych
- Pogłębi wiedzę dotyczącą więzi międzypokoleniowych

Seniorzy:

- Nawiążą bliską współpracę z przedszkolem.
- Pogłębią wiedzę dotyczącą potrzeb dzieci, co pozwoli na zrozumienie i poznanie możliwości dzieci.
- Będą uczestniczyć w uroczystościach przedszkolnych, imprezach i wycieczkach, czując satysfakcję z bycia potrzebnym
- Będą uczestniczyć w różnorodnych działaniach praktycznych, dzieląc się wiedzą i doświadczeniem z dziećmi.

Przedszkole:

- Podniesie jakość pracy w placówce
- Poszerzy współpracę ze środowiskiem lokalnym
- Pogłębi współpracę ze środowiskiem rodzinnym

VI. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Zastosowane metody i formy pracy mają w jak największym stopniu rozwijać indywidualne zdolności, zainteresowania dzieci, stworzyć atmosferę akceptacji, zaufania, empatii, szacunku do osób starszych. pozwolić na osiągnięcie sukcesu motywującego do dalszych działań.

W innowacji będą dominowały następujące metody i formy pracy z dziećmi:

Metody czynne – w realizacji innowacji przeważają metody czynne oparte na działalności dziecka, wśród nich:

- zajęć praktycznych – wykonywanie przez dzieci różnych zadań o charakterze praktycznym, powtarzanie wiedzy z danego zakresu,
- zadań stawianych dziecku - zabawy badawcze, doświadczenia, eksperymenty, prace hodowlane,
- metody problemowe - gry dydaktyczne ,burza mózgów,
- spacer i wycieczki,
- kierowanie działalnością dziecka poprzez inspirowanie, zachętę dziecka, podsuniecie pomysłu do samodzielnych działań
- samodzielne doświadczenia poprzez spontaniczną działalność dziecka

Metody ekspresyjne – udział w przedstawieniach teatralnych, zabawy dramatowe, prace plastyczno-techniczne

Metody percepcyjne:

- obserwacja
- pokaz
- podanie przykładu, wzoru postępowania
- filmy edukacyjne, oglądanie albumów

Metody słowne:

- - pogadanki , opis, bajki i opowiadania, objaśnienia, instrukcje.

Formy pracy:

- zajęcia z całą grupą
- zajęcia w zespołach
- zajęcia indywidualne wyzwalające swobodną ekspresję

VII. EWALUACJA

Chcąc sprawdzić efekty wprowadzonej innowacji na bieżąco będziemy monitorować zaplanowane działania. Dokładnej analizy funkcjonowania innowacji w codziennej praktyce dokonamy poprzez:

- bezpośrednie obserwacje i rozmowy z dziećmi;
- analiza ich wypowiedzi;
- ankieta ewaluacyjna dla rodziców, nauczycieli i seniorów;
- rozmowa kierowana z dyrektorem ;
- dokumentacja fotograficzna;
- kronika elektroniczna z podejmowanych działań;

Zebrane informacje posłużą do sporządzenia raportu, porównania zamierzonych celów i osiągniętych rezultatów, a także wyciągnięcia wniosków i zaplanowania ewentualnych działań uwzględniających uzyskane wyniki, przeznaczonych do realizacji w przyszłości. Przygotowany raport z opracowanymi wnioskami zostanie przedstawiony dyrektorowi i radzie pedagogicznej oraz rodzicom.

VIII. BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego.
- A. Brzezińska, Seniorzy dla najmłodszych, pod redakcją T.Ogrodzińskiej Fundacja Rozwoju Dzieci im.J.A.Komeńskiego , Warszawa 2013
- J. Cybulska, I. Dudzińska, S. Lipina, E. Lipska, Inscenizowanie zabaw na podstawie literatury dziecięcej, WSiP, Warszawa 1991
- R. GlotonC. Clero, Twórcza aktywność dziecka, WSiP, Warszawa 1985
- D. Megrier, Zabawy teatralne w przedszkolu, Cyklady, Warszawa 2000
- M. Przychodzińska-Kaciczak, Dziecko i muzyka, Nasza Księgarnia, Warszawa 1981
- H. Ratyńska, Literatura dziecięca w pracy przedszkola, WSiP, Warszawa 2005-2007
- E. Tokarska, J. Kopała, Zanim będę uczniem, Edukacja Polska, Warszawa 2010

- M. Wieman, A czy wy tak potraficie? Piosenki, zabawy, i tańce dla dzieci w wieku 3-7 lat, WSiP, Warszawa 1990
- Z. Wójcik, Zabawa w teatr. Scenariusze dla dzieci, Wydawnictwo Didasko, Warszawa 1996
- J. Zborowski Rozwijanie aktywności twórczej dzieci WSiP Warszawa 1986

IX. ZAŁĄCZNIKI

List do Seniorów

Plan współpracy przedszkola z Seniorami

Scenariusze zajęć

Przykładowe scenariusze uroczystości przedszkolnych

Ankieta wprowadzająca w innowację pedagogiczną dla Seniorów

Ankieta ewaluacyjna.